Paper Code – 3982

M.A. Sem – 3 SANSKRIT (Old Course)

Mar-Jun - 2021

CC-302 ઋગ્વેદ મંડલ-૩ (સૂક્ત -૧થી૨૫) (Theory)

કુલ સમય :– ૬૦ મીનીટ **કુલ પ્રશ્નો :** ૫૦ **વિદ્યાર્થીએ ટીક કરવાના પ્રશ્નો :** ૩૫

નોંધ : વિદ્યાર્થીએ માત્ર ૩૫ પ્રશ્નો જ ટીક કરવાના રહેશે. જો વધારે ટીક કરેલ હશે તો પ્રથમ ૩૫ પ્રશ્નો જ ગણતરીમાં લેવામાં આવશે.

(૧) 'વેદ' શબ્દનો અર્થ આપો ?
(A) બુધ્ધિ (B) જ્ઞાન (C) આત્મા (D) એક પણ નહિ
(૨) ઋગ્વેદ દ્રષ્ટા ઋષિનું નામ આપો ?
(A) જૈમિની (B) વૈશંમ્પાયન (C) પૈલ (D) સુમન્ત
(૩) ઋગ્વેદ કેટલા મંડળો માં વિભાજીત છે ?
(A) ૧૦ (B) ૦૮ (C) ૦૯ (D) ૦૬
(૪) ઋગ્વેદના મંત્રો કયા નામે ઓળખાય છે ?
(A) મંત્ર (B) શ્લોક (C) ઋચા (D) યજુષ
(૫) ઋગ્વેદના મંત્રોના સમૂહ ને કયા નામે ઓળખાય છે ?
(A) વેદત્રયી (B) વેદાંગ (C) નિરૂકત (D) સંહિતા
(૬) વેદાગો કેટલા છે ?
(A) ૦૩ (B) ૦૯ (C) ૦૪ (D) ૧૦
(૭) ઋગ્વેદ કેટલા મંત્રોમાં વિભાજીત છે ?
(A) ૦૨ (B) ૦૬ (C) ૦૪ (D) ૦૯
(૮) ઋગ્વેદ કેટલા મંડલમાં વિભાજીત છે ?
(A) ૧૨ (B) ૦૮ (C) ૦૪ (D) ૧૦
(૯) નિરૂકતકારે ઋગ્વેદને કયું નામે આપ્યું છે ?
(A) દસત્રયી (B) વેદ્ત્રયી (C)ચતુ:સત્રયી (D)એક પણ નહિ
(૧૦) ઋગ્વેદના તમામ સુક્તોની ઋચા સંખ્યા કેટલી છે ?
(A) ૧૦૪૧૭ (B)૧૦૫૮૦ (C)૧૦૯૨૦ (D)૧૦૧૭
(૧૧) ઋગ્વેદમાં તૃતિય મંડળનાં ઋષિનું નામ આપો ?
(A) અત્રિ (B)વામવેદ (C) વિશ્વામિત્ર (D) વસિષ્ઠ
(૧૨) મહાભાસ્ય અનુસાર ઋગ્વેદની કુલ કેટલી શાખાઓ છે ?
(A) ૨૧ (B) ૧૮ (C) ૧૦ (D) ૦૪
(૧૩) ઋગ્વેદના ત્રીજા મંડળના પ્રારંભનાં સૂંકતોમાં કયા દેવની સ્તુતિ કરી છે ?
(A) ઉષા (B) વરૂણ (C) અગ્નિ (D) રૂદ્ર
(૧૪) ઋગ્વેદના તૃતીય મંડળના કુલ સૂકતો કેટલા છે ?
(A) ૬૨ (B) ૨૨૫ (C) ૨૦૦ (D) ૧૨૨
(૧૫) વેદના મંત્રોનું સંકલન કોણે કર્યું ?
(A) વિશ્વામિત્ર (B) વસિષ્ઠ (C) વેદવ્યાસ (D) અત્રી
(૧૬) ઋગ્વેદમાં અગ્નિ ઘીની આહુતિઅપાતી હોવાથી કયા નામથી ઓળખાય છે ?
(A) ઘ્રૂતમુખ (B) બલિષ્ઠ (C) ઋષભ (D) એક પણ નહિ
(૧૭) ઋગ્વેદના અષ્ટકક્રમની કુલ વર્ગ સંખ્યા કેટલી છે ?
(A) ૨૦૦૬ (B) ૧૦૫૮૨ (C) ૧૦૧૭ (D) ૬૨૦૬
(૧૮) અગ્નિદેવને જળમાં રહેતા કયા પક્ષી સાથે તુલના કરી છે ?
(A) બતક (B) હંસ (C) બગલો (D) સારસ
(૧૯) વૈદિક કવિઓએ અગ્નિને કોનો પુત્ર કહ્યો છે ?
(A) આકાશ (B) ધૌસ (C) ઇન્દ્ર (D) એક પણ નહિ
(૨૦) અગ્નિદેવની જન્મદાત્રી કોણ માનવામાં આવે છે ?
(A) ઉષા (B) રાત્રી (C) સંધ્યા (D) વાયુ
(૨૧) અગ્નિના આવાસ સ્થાનો કેટલા છે ?
(A) ૦૨ (B) ૦૩ (C) ૦૪ (D) ૦૧
(૨૨) અગ્નિદેવને કઈ ઉપાધિથી ઓળખાય છે ?
(A) દ્વિજન્માં (B) ધૂમકેતુ (C) વિશ્વવેદસ (D) ઘૃતપૃષ્ઠ
(૨૩) ઋગ્વેદમાં કેટલીવાર જાતવેદસ કહ્યા છે?
(A) ૧૨૦ (B) ૨૨૫ (C) ૦૩ (D) ૧૮૫
(૨૪) મેકડોનલના મતે અગ્નિને "વૈશ્વાનર:" ની ઉપાધિ કેટલી વાર આપી છે ?
(A) ૨૯ (B) ૩૨ (C) ૬૦ (D) ૫૨
(૨૫) ઋગ્વેદમાં આપ્રીસુક્તોની સંખ્યા કેટલી છે ?
(A) ૧૪૨ (B) ૧૦ (C) ૭૦ (D) ૧૧
(૨૬) અગ્નિદેવનું વર્ણન ઋગ્વેદના કેટલા સૂક્તો જોવા મળે છે ?
(A) ૨૬ (B) ૩૫ (C) ૧૯ (D) ૨૦

(૨૭) મંડલક્રમના વિભાગો કોણે કર્યા છે ?
(A) કાત્યાયને (B) બૃહસ્પતિ (C) પતંજલી (D) એક પણ નહિ
(૨૮) બાષ્કલ શાખામાં કેટલા સુક્તો છે ?
(A) ૧૦૮૦ (B) ૧૦૨૮ (C) ૧૦૨૫ (D) ૮૪૧
(૨૯) મેક્સમૂલર મત મુજબ ઋગ્વેદ ની કઈ શાખા નું પેહલું પ્રકાશન થયું ?
(A)બાષ્કલ (B) શાકલ (C) શાંખાયન (D) માન્દુરૂપ
(૩૦) અધિ દેવતાવાદ કોણે આપ્યો ?
(A) મેકડોનલ (B)મેક્સમૂલર (C) વિન્ટરનીટ્ઝ (D) એક પણ નહિ
(૩૧) વૈદિક સાહિત્યમાં કયા ગ્રંથ નો સમાવેશ નથી ?
(A) વેદ (B) ઉપનિષદ્ (C) બ્રામણગ્રંથ (D) મુદ્રારાક્ષસ
(૩૨) વેદના પર્યાય તરીકે કયો શબ્દ વપરાય છે ?
(A) સ્મૃતિ (B) શ્રુતિ(C) પુરાણ (D) એક પણ નહિ
(૩૩) વેદોમાં ઋષિઓએ કયા રસનું પાન કર્યું છે ?
(A) સોમરસ (B) દ્રાક્ષાસવ (C) સુરાપાન (D) એક પણ નહિ
(૩૪) ઋગ્વેદના ઋત્વિજને શું કહેવાય છે ?
(A) હોતા (B) ઉદ્ગાતા (C) અદવર્યું (D) એક પણ નહિ
(૩૫) દેવો દેવતા શા માટે કહેવાય છે ?
(A) નૃત્ય કરવાથી (B) દૈવી હોવાથી (C) પ્રકાશિત હોવાથી (D) એક પણ નહિ
(૩૬) ઋગ્વેદમાં કેટલા મુખ્ય છંદ જોવા મળે છે?
(A) ૦૩ (B) ૦૫ (C) ૦૭ (D) એક પણ નહિ
(૩૭) “ગૌ:”નો અર્થ જણાવો.
(A) હાથી (B)બળદ (C) ઘોડો (D)ગાય
(૩૮)“વ્યાધ:” શબ્દનો અર્થ જણાવો.
(A) મદારી (B)ભિખારી (C)શિકારી (D) એક પણ નહિ
(૩૯) ઋગ્વેદના સૌથી વધારે મંત્રો કયા છંદમાં રચાયેલા છે ?
(A) મંદાક્રાન્તા(B)ત્રિષ્ટુપ (C)પૃથ્વી(D) એક પણ નહિ
(૪૦) કયા દેવતાઓના સૂકતો ઊર્મિકાવ્યો છે ?
(A) ઈન્દ્ર (B)અગ્નિ(C)ઉષસૂ (D)વરૂણ
(૪૧) ઋગ્વેદમાં કયું આખ્યાન સૂકત જોવા મળે છે ?
(A)પુરુરવા-ઉર્વશી (B)ઉદયન-વાસવદત્તા (C)દૃષ્યંત-શકુંતલા (D) એક પણ નહિ
(૪૨) વેદોને ભારતીય પરંપરામાં શું કહેવાય છે ?
(A)પૌરુષ્યે (B)અપૌરુષ્યે (C)સ્મૃતિગ્રંથો (D) એક પણ નહિ
(૪૩) નૈરુક્તકારોને મતે કેટલા સ્થાનના દેવતા માનવામાં આવે છે ?
(A)૦૩ (B)૦૨ (C)૦૬ (D) ૦૮
(૪૪) અગ્નિદેવ કયા સ્થાનના દેવતા માનવામાં આવે છે ?
(A)અન્તરીક્ષ સ્થાન (B)ધૃસ્થાનીય (C)પૃથ્વીસ્થાનીય (D) એક પણ નહિ
(૪૫) 'कोपकलुषिता' નો અર્થ કયો થાય છે ?
(A)ગુસ્સાવાળી (B)કોપથી કલુષીત (C)દ્રષ્ટિથી કલુષીત (D) એક પણ નહિ
(૪૬) સંસ્કૃત ભાષાને કઈ ભાષા તરીકે ઓળખાય છે ?
(A) દેવભાષા(B)રાષ્ટ્રભાષા(C)આધ્યાત્મિક ભાષા (D) એક પણ નહિ
(૪૭) અગ્નિ દેવતાનું અતિપ્રસિધ્ધ વિશેષણ કયું ?
(A)ગાર્હપત્યાગ્નિ (B)વિયુદાગ્ની (C)દક્ષિણાગ્ની (D) એક પણ નહિ
(૪૮) વિન્ટરનીટ્ઝના મતે સુકતોના પ્રકાર કેટલા છે ?
(A)૦૫ (B)૦૪ (C)૦૩ (D) ૦૨
(૪૯) ઋગ્વેદના ત્રીજા મંડળના અનુવાદ કેટલા છે ?
(A)૦૩ (B)૦૫ (C)૦૬ (D) ૦૪
(૫૦)‘આપ્રી’ શબ્દનો સૌ પ્રથમ ઉલ્લેખ કયા ગ્રંથોમાં જોવા મળે છે ?
(A)ઉપનિષદો(B)બ્રાહ્મણગ્રંથો (C)આરણ્યકો (D)એક પણ નહી